

PLANSTRATEGI NORDRE LAND KOMMUNE 2020-2023

Innhold

1.	Innledning.....	3
2.	Overordnede føringer for planarbeidet.....	3
2.1.	Nasjonale føringer.....	3
2.2.	Regional planstrategi – Innlandsstrategien.....	4
3.	Sentrale utviklingstrekk og utfordringer.....	5
3.1.	Befolkningsutvikling.....	5
3.2.	Arbeidsplasser, sysselsetting og pendling.....	8
3.3.	Klimautfordringer.....	10
3.4.	Folkehelseutfordringer.....	10
3.5.	Innvandring og globalisering.....	10
3.6.	Arbeidsplasser og næringsutvikling.....	10
3.7.	Kommuneøkonomien, organisasjonsutvikling og digitalisering.....	11
3.8.	Oppsummering av viktigste utviklingstrekk som har betydning for planbehovet.....	11
4.	Vurdering av planbehov.....	11
4.1.	Vurdering av behov for å revidere kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.....	12
4.2.	Sektorovergrepene planer og utredninger.....	12
4.3.	Planer for samfunnsutvikling.....	14
4.3.1.	Arealplaner:.....	14
4.3.2.	Temaplaner:.....	16
4.4.	Planer for avdeling for tjenesteutvikling 0-24.....	18
4.5.	Planer for avdeling for tjenesteutvikling 24+.....	19
4.6.	Planer for organisasjonsutvikling.....	20

1. Innledning

Planstrategien skal klargjøre hvilke planoppgaver kommunen skal jobbe med i kommunestyreperioden. Den skal gi et grunnlag for å vurdere planbehovet ved å drøfte utviklingstrekk i kommunen som samfunn og organisasjon. Planstrategien skal vedtas senest innen ett år etter nytt kommunestyre er konstituert.

Kommunestyret skal ta stilling om gjeldende kommuneplan skal revideres, delvis revideres eller videreføres uten endringer. Dette gjelder for både arealdel og samfunnsdel. I tillegg skal det vedtas hvilke andre planer som skal utarbeides. Vi har ferske overordnede kommuneplaner, men må uansett revidere deler av samfunnsplanen som følge av at omtale av samfunnsikkerhet og beredskap må inn som et punkt i planen, jfr. Tilsyn med beredskapsarbeidet i Nordre Land der dette var meldt som et avvik.

I planstrategien skal det også vurderes erfaringer med gjeldene og vedtatte planer. Vi har mange ulike planer, noen har gyldighetsperiode som har passert. Det er også et skille på hva som er rene administrative planer/virksomhetsplaner og hvilke planer som skal behandles politisk. Rene virksomhetsplaner blir ikke

Det finnes også andre sentrale styringsdokumenter, som vedtas politisk uten å ha status som planer, og derfor ikke tidligere har vært med i oversikten i planstrategien. Det drøftes om disse også skal inkluderes i oversikten over planbehovet. Et eksempel på dette er arbeidsgiverstrategien som nylig er vedtatt. Det bør ryddes i begrepene og oversikten over planer. Planoversikten har også hvert år blitt revidert i forbindelse med vedtak av økonomiplan/handlingsplan, fordi omfanget må justeres i takt med tilgjengelige ressurser. Det må også være en kobling mellom planer og handling, tiltak som er vedtatt i planer må følges opp i økonomiplan og handlingsplan. Det legges derfor opp til at økonomi- og handlingsplanprosessen blir enda viktigere med tanke på langsiktighet og mer diskusjon om strategier og veivalg.

2. Overordnede føringer for planarbeidet

2.1. Nasjonale føringer

Det er hovedsakelig plan og bygningsloven som regulerer kommunens krav til planlegging, men også i enkelte andre sektorlover finnes direkte lovkrav. Andre lovpålagte planer er arkivplan, smittevern- og pandemiplan, beredskapsplan og rusmiddelpolitisk handlingsplan. Statlige forventninger til den kommunale planleggingen gis bl.a. gjennom [de nasjonale forventningene til kommunal og regional planlegging](#).

De nasjonale forventningene skal følges opp i fylkeskommunenes og kommunenes arbeid med planstrategier og planer, og legges til grunn for statlige myndigheters medvirkning i planleggingen.

Regjeringen legger i nasjonale forventninger 2019-2023 vekt på fire store utfordringer:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

En sterk føring i dette dokumentet er at FN's bærekraftsmål skal ligge til grunn for all planlegging. FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftsmålene består av 17 mål og 169 delmål som skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Målene har tre dimensjoner og handler om økonomisk bærekraft, sosial bærekraft og miljømessig bærekraft.

Denne føringen er vedtatt etter Nordre Land kommune vedtok sin samfunnsdel i kommuneplanen. I arbeidet med planstrategien, har gjennomgang og vurderinger av om vi kan se at bærekraftsmålene dekkes av vedtatte overordnede planer vært sentralt. Det er konkludert med at gjeldende kommuneplan godt dekker opp intensjonen i svært mange av FN's bærekraftsmål, og det ikke er behov for å revidere samfunnsdelen med tanke på å inkludere bærekraftsmålene.

2.2. Regional planstrategi – Innlandsstrategien

Den nye fylkeskommunen Innlandet har oversendt sitt forslag til planstrategi. Fylket foreslo å utarbeide fire nye planer i planperioden:

- Regional plan for samfunnsikkerhet, klimatilpasning og robust infrastruktur
- Regional plan for det inkluderende Innlandet

- Regional plan for klima, miljø og arealbruk
- Regional plan for innovasjon, verdiskaping og kompetanse.

I tillegg vises det til at den rekke eksisterende planer må avklares. Det er også flere planer som foreslås videreført, med eller uten revisjoner.

Kommunestyret i Nordre Land behandlet innspill til denne i sitt møte i mai 2020. Det ble vedtatt en uttalelse der det er pekt på at: «antall regionale planer og strategidokumenter som omhandler hele fylket bør begrenses. Det bør ikke videreføres planer for like tema for tidligere Oppland og Hedmark fylker. Planer og strategidokumenter bør i den grad det er mulig slås sammen, forenkles og framstilles mest mulig kortfattet og konkret. Innholdet må konsentreres om de planbehov som Innlandet fylke har for utvikling av egne tjenester og virksomheter.» Videre pekte kommunestyret på viktigheten av infrastruktur som veier, kollektivtilbud og bredbånd. Desentralisert utdanningstilbud og økt fokus på fritidsinnbyggere var også spilt inn som viktige momenter i framtidig planlegging for Innlandet fylkeskommune.

3. Sentrale utviklingstrekk og utfordringer

Strategien skal også drøfte aktuelle utviklingstrekk og trender som kan ha betydning for planbehovet vårt. Det er noen generelle utviklingstrekk i samfunnet som helhet, og noen som er spesielle for vår kommune.

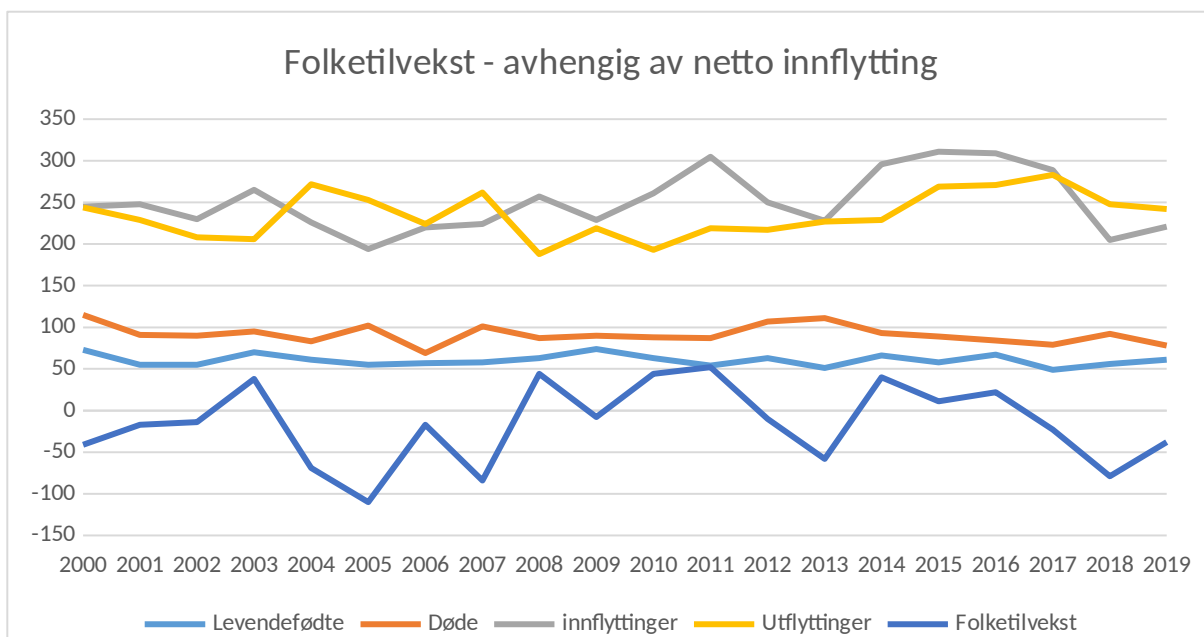
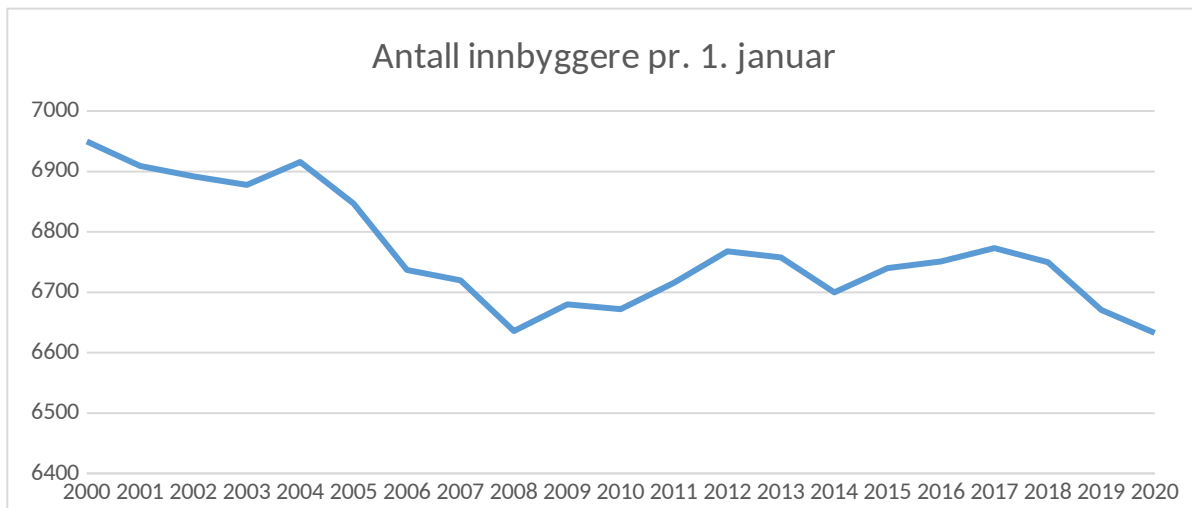
Det må også vurderes nøye framover om den situasjonen vi er i nå, med corona-pandemi, om hvilken betydning det vil ha for planbehovet framover. Nedstengingen av samfunnet har hatt stor betydning for arbeids- og næringsliv så langt. Mange har vært permittert eller mistet jobben, og flere har jobbet på andre måter enn tidligere. Kommuneorganisasjonen har også erfart hvordan vi har måttet jobbe annerledes enn tidligere, med mer digitale verktøy og møter. Kanskje vil dette utløse behov for å justere vår arbeidsgiverstrategi med tanke på at arbeidslivet for øvrig endres.

3.1. Befolkningsutvikling

Den generelle utviklingen i hele Norge er at andelen eldre øker, og at det er færre i yrkesaktiv alder som skal bære kostnadene ved velferdssamfunnet. Det gjelder også i Nordre Land, vi har ikke bare utfordringer med befolknings sammensetningen, men også med innbyggertallet totalt.

Pr. 1. januar 2020 er det 6 633 innbyggere i Nordre Land, dette er det laveste tallet siden 1961. Det har vært en nedgang på 140 personer de to siste årene. Det er en entydig fallende tendens, med en nedgang på ca 300 personer de siste 20 år.

Tallene er sterkt avhengig av positiv innvandring og annen innflytting. Historisk sett de siste 20 årene har vi alltid lavere fødselsrate enn dødsrate. Det er i årene med positiv tilflytting vi har klart å opprettholde eller øke folketallet. Å øke innbyggertallet peker seg ut som et satsningsområde i planperioden. Samtidig så betyr alderssammensetningen at det blir færre yrkesaktive pr. eldre, og tilgangen på kompetanse og arbeidskraft kan bli en utfordring i takt med økte behov innenfor omsorgssektoren.

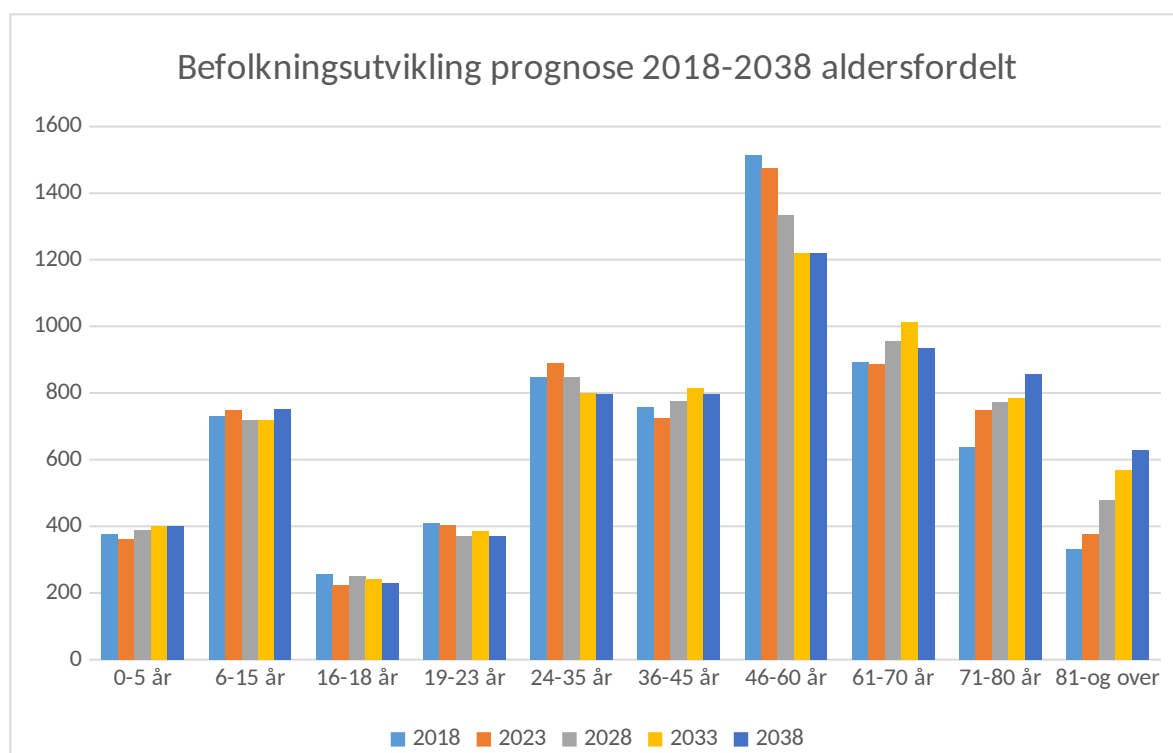
Prognose - Demografi Nordre Land 2020-2040

SSB har prognoser for framskriving av folketall. Den siste som er offentliggjort er fra 2018 og går fram til 2040. SSB opererer med tre ulike scenarier, som varierer med tall for høy, middels eller lav fruktbarhet, levealder og innvandring. Alternativet som er presentert her er hovedalternativet, basert på middels faktorer.

Tallene tar utgangspunkt i 2018 tall, og framskrivingen for Nordre Land sier at et anslag for innbyggertall i 2040 med middels alternativet er ca. 7000 innbyggere. Dersom en velger laveste alternativ for alle faktorer vil tallene være 6 600, og tilsvarende høy for alle vil tallene være 7 500.

Dette er prognoser, og vi vet at de faktiske innbyggertallene har sunket mye de to siste årene, men dette er tallene som er tilgjengelige nå. Det kan diskuteres hvilket utviklingsalternativ som skal brukes, men innbyggertallet avhenger mest av nettoinnflytting. Dersom tallene for innvandring legges til lav og ikke middels, vil innbyggertallet beregnes med ca. 100 personer færre i 2040. Det er hovedsakelig unge voksne og barn som da blir færre.

Fordelingen av aldersgrupper er svært interessant, uavhengig av andel innvandring. Tallene viser en sterk økning i antall eldre i perioden. Antall barn i barnehage- og skolealder er relativt stabil. Aldersgruppen ungdom/unge voksne vil reduseres en god del i 20-års perspektivet, mens størst nedgang vil det bli i aldersgruppen 46-60 år. I aldersgruppen over 80 år vil vi på 20 år få nær en doubling av antallet sett i forhold til hvor mange vi har i denne aldersgruppen i dag. Vi vil få om lag 300 flere i denne aldersgruppen. Halvparten av økningen vil komme de nærmeste ti årene. I aldersgruppen 71-80 år vil det også komme en stor økning, 134 om ti år, og 220 om 20 år.

Bosetting - områder i Nordre Land

Litt i underkant av halvparten av innbyggerne bor i landsbyen Dokka. Ser vi på fordelingen mellom gamle Nordre Land og Torpa er ca ¼ bosatt i Torpa.

Tallene de siste 20 årene viser at det er ulik befolkningsutvikling i ulike grunnkretser. Tallene viser størst vekst i Brustuen, Sentrum, Landmo og Smeby. Størst %-vis nedgang er det i Solvang, Dal, Dæli/Skolmen og Granvang.

summert på områder	1999	2004	2009	2014	2019	endring 99-19	%-vis
Dokka	2730	2898	2896	2987	3074	344	12,60 %
Vestsida	472	443	436	451	441	-31	-6,57 %
Østsinni	505	470	452	437	422	-83	-16,44 %
Nordsinni	1102	1033	969	945	942	-160	-14,52 %
Aust-Torpa	738	736	693	712	710	-28	-3,79 %
Vest-Torpa	703	664	621	576	542	-161	-22,90 %
Nord-Torpa	676	662	606	582	535	-141	-20,86 %
Summert*	6926	6916	6680	6700	6671	-255	-3,68 %

* oppgitt krets er utelatt, gjelder svært få innbyggere.

3.2. Arbeidsplasser, sysselsetting og pendling

Nærings sammensetning

Denne statistikken viser i hvilken sektor de som er sysselsatt i Nordre Land kommune arbeider i. De siste 10 årene har det vært vekst i sekundærnæringene, som industri og bygg og anlegg, mens det har vært en nedgang i varehandel og sekkeposten andre næringer, som er inkludert primærnæringene. Det har også vært en vekst i helse- og sosialtjenester.

Nærings sammensetning sysselsetting NLK	2010	2019	Endring	%-vis 2010	%-vis 2019
Sekundærnæringer	707	822	115	24,2 %	27,4 %
Varehandel, hotell og restaurant, samferdsel, finanstjen., forretningsmessig tjen., eiendom	877	834	-43	30,1 %	27,8 %
Off.adm., forsvar, sosialforsikring	126	116	-10	4,3 %	3,9 %
Undervisning	234	243	9	8,0 %	8,1 %
Helse- og sosialtjenester	602	649	47	20,6 %	21,7 %
Andre næringer	370	331	-39	12,7 %	11,1 %
	2916	2995	79		

Innpendling

Innpendling til Nordre Land		2000	2010	2019	2019-2010	2019-2000
0538	Nordre Land (-2019)	2217	2312	2251	-61	34
0536	Søndre Land (-2019)	193	287	303	16	110
0502	Gjøvik (-2019)	90	106	137	31	47
0541	Etnedal (-2019)	41	39	55	16	14
0501	Lillehammer (-2019)	16	17	31	14	15
0301	Oslo kommune	11	9	24	15	13
0529	Vestre Toten (-2019)	5	21	22	1	17
0528	Østre Toten (-2019)	9	17	18	1	9
0540	Sør-Aurdal (-2019)	7	15	16	1	9
0412	Ringsaker (-2019)	8	8	11	3	3
0534	Gran (-2019)	3	13	11	-2	8
0542	Nord-Aurdal (-2019)	5	14	9	-5	4
0403	Hamar (1992-2019)	4	4	8	4	4
	Andre kommuner	70	54	99	45	29
	sum antall sysselsatt med arbeidssted Nordre Land	2679	2916	2995	79	316
	Antall innpendling	462	604	744	140	282

De siste 20 årene viser at vi har økt innpendling med ca. 280 personer, i samme tidsrom har antall sysselsatte med arbeidssted i Nordre Land økt med ca. 320 personer. Det betyr at absolutt den største delen av veksten i arbeidsplasser i Nordre Land dekkes av arbeidskraft fra andre kommuner. Størst økning er fra Søndre Land der 110 flere personer som arbeider i Nordre Land, enn det gjorde for 20 år siden. Over 300 personer bosatt i Søndre Land har sin arbeidsplass i Nordre Land. Fra Gjøvik kommune pendler 137 personer inn til Nordre Land, det er en økning på 47 de siste 20 årene. Dette illustrerer også at vår største utfordring kanskje ikke er å bidra til flere arbeidsplasser, men å få flere innbyggere, selv om dette selvsagt også henger sammen.

Utpendling

Kommune	2000	2010	2019	2019-2010	2019-2000
Nordre Land (-2019)	2217	2312	2251	-61	34
Gjøvik (-2019)	275	284	295	11	20
Søndre Land (-2019)	187	195	175	-20	-12
Lillehammer (-2019)	72	83	120	37	48
Oslo kommune	180	98	71	-27	-109
Etnedal (-2019)	44	45	36	-9	-8
Vestre Toten (-2019)	31	25	35	10	4
Nord-Aurdal (-2019)	22	36	34	-2	12
Østre Toten (-2019)	14	17	15	-2	1
Ringsaker (-2019)	27	24	14	-10	-13
Hamar (1992-2019)	4	10	13	3	9
Sør-Aurdal (-2019)	8	13	12	-1	4
Bærum (-2019)	13	10	11	1	-2
Gran (-2019)	23	7	10	3	-13
Andre kommuner	112	106	125	19	13
Sum antall sysselsatte bosatt i Nordre Land	3229	3265	3217	-48	-12
Antall utpendling	1012	953	966	13	-46

Pendlingen ut fra Nordre Land er litt redusert de siste 20 årene, størst er nedgangen for antallet som pendler til Oslo, over 100 personer færre pendler til Oslo nå enn for 20 år siden. Viktigste arbeidskommune for Nordre Land er Gjøvik, der ca. 300 arbeidstakere jobber. Nest viktigste er Søndre Land, der 175 personer arbeider. På tredje plass, og med sterkest vekst, er Lillehammer. En økning på nærmere 50 personer de siste 20 årene har sitt arbeid i Lillehammer kommune. Dette viser at vi bør rette blikket i flere retninger når det gjelder pendling og arbeidsplasser for våre innbyggere, og en strategi for å vurdere og bedre kommunikasjonsmulighetene, kan være et satsningsområde.

3.3. Klimautfordringer

Globalt og nasjonalt er klimautfordringen en av de viktigste sakene å arbeide med. Hvordan vil kravet om utslippsreduksjoner påvirke lokalsamfunnet, og hvordan kan vi tilpasse oss og bidra i kampen mot klimautfordringen også i vår kommune. Vil det kreve endringer for å tilpasse oss til et varmere og våtere

klima? Vi har startet revisjon av klimaplan der strategier og tiltak vil bli nærmere diskutert, men all annen planlegging må også hensynta klimautfordringene.

3.4. Folkehelseutfordringer

I Nordre Land scorer vi lavt på flere folkehelseindikatorer. Vi har en stor andel av befolkningen som er varig uføretrygdet, andelen er 14,2%. Tallet for hele landet er 9,1%. vi har en høyere andel sykemeldte enn våre nabokommuner. Mange i Nordre Land oppsøker lege med psykiske symptomer og lidelser, ca 20 % av befolkningen. Antallet barn med meldinger i barnevernet har vært høyt, men har gått mye ned(2018). Utdanningsnivået er lavt, med få med høyere utdanning. Det som imidlertid er svært positivt er bedring på frafallstallene i videregående skole, der vi ligger på landsgjennomsnittet og best sammenlignet med kommunene i regionen. Dette er meget bra, når vi vet at frafalls-% i videregående har sterk sammenheng med foreldrenes utdanningsnivå. Ungdom i Nordre Land bruker mye tid foran skjerm sammenlignet med andre. Mange av disse indikatorene tilsier at vi må satse tverrfaglig og bredt, med tidlig innsats og riktig kompetanse for å bedre folkehelsen i Nordre Land.

3.5. Innvandring og globalisering

Verden er i endring, med økt globalisering og innvandring. Situasjonen på flyktningeområdet svinger mye, og nå er det få flyktninger som blir bosatt som skaper utfordringer for folketallet vårt. Klarer vi integreringen godt nok til å beholde tidligere bosatte, og tar vi vare på arbeidsinnvandrere slik at de kan etablere seg varig i Nordre Land? Dette bør også tas med i vurderinger rundt målsettingen om flere innbyggere.

3.6. Arbeidsplasser og næringsutvikling

Corona-pandemien førte til stor arbeidsledighet i alle fall på kort sikt. Vil den ha betydning framover i en slik grad at vi må planlegge annerledes? Den veksten vi har hatt i arbeidsplasser er hovedsakelig dekket av arbeidskraft fra andre kommuner, hvordan skape tilflytting og bosetting i egen kommune? Finnes gode nok planer for utvikling av boliger? Utbyggingsplanene i fjellet og framdrift der må på plass. Sentrumsutvikling og plan for Dokka sentrum er vektlagt av flere i prosessen med planstrategi. En strategi for bedre attraktivitet, og riktige boligutvikling i områder der folk vil bo, er stikkord til videre arbeid, sammen med fortsatt offensiv satsning på næringsutvikling.

3.7. Kommuneøkonomien, organisasjonsutvikling og digitalisering

Vi har en presset kommuneøkonomi, og trenden er at det blir trangere rammer og enda mer press på endring og effektivisering. Vi sliter med høyt sykefravær på noen områder, og noen har utfordringer med å rekruttere og beholde rett kompetanse. Vi har behov for omstilling i organisasjonen. Har vi riktige verktøy og planer for å organisasjonen? Samfunnet endrer seg raskt og nye teknologiske muligheter kommer. Det må arbeides videre med digitalisering og endring. Vi må sikre god innbyggerdialog og effektive løsninger. Flere enheter peker på behovet for å ha kompetanseplaner.

3.8. Oppsummering av viktigste utviklingstrekk som har betydning for planbehovet

Det er flere trender og utviklingstrekk som har betydning for hvordan vi skal prioritere planarbeidet vårt, men vi har valgt ut noen viktige forhold som kommer fram i analysene, og innspill fra råd og utvalg.

- Folketallsnedgangen – vi må ha sterkt fokus på attraktivitet og tilgjengelige boliger der folk vil bo
- Vi har økt antall mennesker som har arbeidssted i Nordre Land de siste 20 år, men mange av disse bor i andre kommuner
- Endring av alderssammensetning i befolkningen, og hvilken betydning for tjenestebehovet det får at vil blir 300 flere innbyggere over 80 år de neste 20 åra
- Folkehelseutfordringer og livskvalitet, vi skårer fortsatt lavt på en del viktige folkehelseindikatorer
- Klimaendringene og klimatilpasning berører mange områder og må hensyntas i all planlegging
- Kommuneøkonomi med tilpasning til trangere rammer krever omstilling og utvikling av kommuneorganisasjonen

4. Vurdering av planbehov

Det viktigste med å drive med planlegging er både å formulere målene og retningen for hvor vi vil, og ikke minst å gjennomføre strategiene og tiltakene for å komme dit. Det blir da avgjørende at innsatsen kan rettes inn mot de høyeste prioriterte områdene, og at kan avsette ressurser til å gjennomføre tiltakene.

Det er også ressurskrevende å drive med store planprosesser, samtidig som det er viktig å ha nok rom til innspill og politiske prioriteringer i planleggingen. Planprosessene må ikke legges opp til å ta for lang tid, men samtidig ha gode arenaer og muligheter for medvirkning.

Det blir viktig å prioritere tiltak i en sammenheng og sette av penger til å gjennomføre tiltakene. Det kan ikke være for mange planer med for ambisiøse målsetninger. Koblingen mellom handlings- og økonomiplan, og andre planer må fortsatt være sterk. All planlegging må forholde seg til FN's bærekraftsmål, folkehelseperspektivet må alltid vurderes, og beredskap og samfunnsikkerhet skal være en del av vurderingene som ligger bak planene.

Hovedprioriteringer i Planstrategien:

- Planer som møter de største utfordringene skal prioriteres
- arbeidet med handlings- og økonomiplan styrkes og startes tidligere, med en grundigere prosess med politikere involvert tidlig, i de langsiktige prioriteringene.
- Det bør vurderes om en utfordring kan håndteres gjennom utredninger, tidsavgrenset prosjektarbeid eller konkrete saker med vedtak, framfor å utarbeide en plan for området.
- Utarbeidelse og omfanget av temaplaner søkes å begrenses, mot at arbeidet med strategier og tiltak i handlingsplan og økonomiplanen løftes og styrkes.

- Arbeidet med virksomhetsplaner som vedtas administrativt styrkes for å møte utfordringen med omstillingsarbeidet i organisasjonen.

4.1. Vurdering av behov for å revidere kommuneplanens samfunnsdel og arealdel

Vi har relativt nylig vedtatt overordnede planer. Arealdel vedtatt k-sak 17/16, og samfunnsdel vedtatt k-sak 11/18. Føringer om å legge FNs bærekraftsmål til grunn for planleggingen anses ivaretatt i eksisterende planer. Samfunnsdelens målsetninger er hovedsakelig godt dekkende for utfordringene vi har. Den fanger opp utfordringsområdene våre med folketall og bosetting, attraktivitet og næringsutvikling, folkehelseutfordringer og klimautfordringer.

Det vurderes at det ikke er behov for å revidere hele samfunnsdel av kommuneplanen, men at det er behov for å tilføye et avsnitt om samfunnssikkerhet og beredskap, i hht pålegg i forbindelse med tilsyn av beredskap.

Arealdel ble vedtatt i 2016, her ligger også føringer for sentrumsplanleggingen. Det er utarbeidet egen kommunedelplaner for Synnfjell syd og Synnfjell øst. Det er ikke behov for å revidere arealdelen i kommuneplanen.

4.2. Sektorovergrepene planer og utredninger

Sektorovergrepene planer	status	Vurdering	Tidsrom for planarbeid/(kvartal
Handlings- og økonomiplan med budsjett	Vedtatt des-19	Årlig, starte prosessen tidligere (mars)	Fra mars til okt. årlig
Helhetlig - Ros-analyse 2016-2020*	Vedtatt 2016	Revideres sammen med Søndre Land - er startet opp	3/2020 - 4/2020
Beredskapsplaner	Overordnet plan vedtatt K-sak 64/20	Alle planer er nå samlet i CIM(beredskapsprogram), og kvalitetssystemet Compilo, aktuelle planer er revidert nylig, løpende oppdatering i hht til behov	Løpende ved behov
Energi- og klimaplan	Vedtatt 2009	Igangsatt revidering H-19, vi har en gammel plan som er moden for revisjon, på et område som er en nasjonal satsning. Vi har mottatt	3/19-2/21

		tilskudd for å utarbeide plan.	
Plan for kultur og frivillighet	Ny	Ny plan – og erstatter - Kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2017-2020, sti og løypeplan vurderes innarbeidet i denne planen. Prosjektet definerer innhold nærmere.	1/2021-03/2021
Plan for strategisk kommunikasjon	2013	Utgår som plan – revideres internt som virksomhetsplan/strategi	
Tiltaksplan for folkehelse 2016-2019	2016	Utgår som plan – tiltak ivaretas i HP/ØK-plan. Årlig folkehelsestatistikk legges fram, og legges til grunn ved all planlegging.	
SNU – strategisk nærings- og utviklingsplan 2019-2023	2019	Nylig vedtatt - Revideres ikke i denne planperioden, evt. nye tiltak innarbeides i HP/Øk-plan	

*Rundskriv H-5/18 - Samfunnsikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling:

«I den kommunale planstrategien bør kommunen ta stilling til behovet for å revidere helhetlig ROS-analyse og overordnet beredskapsplan etter sivilbeskyttelsesloven med tilhørende forskrift.» Innspill som har kommet i prosessen med arbeidet med planstrategi har også pekt på viktigheten av å ha oppdaterte beredskapsplaner.

4.3. Planer for samfunnsutvikling

For alle planer som handler om VA og fellestiltak i Synnfjellet må disse evt. avventes til alternativ utredning om helhetlig VA-plan for Synnfjellet foreligger. Oversikten over aktuelle planer omfatter bare egne kommunale planer. Fremmes private reguleringsplaner må disse behandles.

Arbeid med sentrumsplaner kan prioriteres fra vår planavdeling dersom planene fra fjellet ikke kommer til behandling nå. Det er en hovedutfordring for oss med nedgang i innbyggertallet, og et eget prosjekt for å øke innbyggertallet bør startes opp. En viktig brikke her, er et attraktivt sentrum som legger til rette for gode møteplasser og aktiviteter, og med gode boliger tilgjengelig.

Det foreslås derfor at en i første omgang prioriterer å ferdigstille Områdereguleringsplan for Dokka Vest siden denne planen er igangsatt. Samtidig starter en opp et grunnlagsarbeid med Dokka Sentrum der en ser på målsettinger med planarbeidet og hvilke områder en skal ha fokus på i prosessen.

Det er vurdert flere forslag om temaplaner for området, for eksempel knyttet til kartlegging av biologisk mangfold eller kulturminneplan. Det er vurdert slik at dette er planer som vi ikke kan prioritere nå, da ressursene på avdelingene må rettes mot arealplanene. Selv om store deler av plangrunnlaget i disse temaplanene kan utarbeides av eksterne vil denne type planprosesser også kreve en betydelig involvering fra kommunens side. Det vil også være en kostnadsside både ved utarbeiding av planene og til gjennomføring av tiltak som må settes opp mot andre oppgaver. Klima og energiplan som er startet opp, er også vurdert til å være viktigere å få på plass.

4.3.1. Arealplaner:

Kommunale planer	Beskrivelse	Behov for plan	Status	Prioritet
Reguleringsplaner VA og fellestiltak Nord - Gråberga Nordumsætra - Trinn1	Regulering av teknisk og grønn infrastruktur i Synnfjell Øst		Klar til sluttbehandling	avventes
Overordnet VA plan, fellestiltak Nordrumsætra - Nylen/Åssætra Trinn 2	Regulering av teknisk og grønn infrastruktur i Synnfjell Øst		Klar til off. ettersyn	avventes
Overordnet VA plan - overføringsledning Synnfjell Syd - Trinn 3	Regulering av teknisk og grønn infrastruktur i Synnfjell Øst		Planprogr. Klar til vedtak	avventes
Overordnet VA plan, fellestiltak Gråberga - Spåtind - Trinn 4	Regulering av teknisk og grønn infrastruktur i Synnfjell Øst		Ikke påstartet	avventes
Reguleringsplan VA Synnfjell Syd- Trinn 5	Regulering av teknisk og grønn infrastruktur i Synnfjell Sør		Ikke påstartet. Avventer vedtak områdemodell	avventes

Revisjon av kommunedelplan Synnfjell Øst - fellestiltak	Dersom det skal gjøres endringer i fellestiltak eller VA løsning må kommunedelplanen revideres		Ikke påstartet	Avventes
Revisjon av reguleringsplan Synnfjellporten	Mindre justeringer av planen knyttet til VA ledning må til før utbygging av VA kan starte		Ikke påstartet	Avventes
Reguleringsplan trinn 3 fellestiltak - Endelausmyra	Regulering av fellestiltaket på Endelausmyra		Ikke påstartet	Avventes
Reguleringsplan Tonlia (revisjon)	Revisjon av enkelte deler av Tonlia. Justering av tomter i Tonlia boligfelt, tilleggsarealer til noen boligtomter, håndtering av overvann og flom.	Planen er viktig for å kunne få utnyttet de siste tomtene i Tonlia	Off. ettersyn nå.	1
Områdereguleringsplan Dokka vest	Regulering av i hovedsak næringsarealer i Dokka Vest	Utsettelsene av planene i fjellet åpner for videre arbeid med Dokka vest, som er allerede påbegynt.	Er påstartet	1
Områdereguleringsplan Dokka sentrum	Regulering av områdene i Dokka sentrum	Utsettelsene av planene i fjellet åpner for videre arbeid med Dokka sentrum. Attraktivitet og bosetting blir viktige satsningsområder framover, planen prioriteres høyt.	Utkast til planprogram foreligger	1
Områdereguleringsplan Landmoområdet	Regulering av arealbruken til offentlig formål rundt Landmo samt boligområdene rundt.	Det er behov for en helhetlig plan for arealbruken knyttet til arealene rundt Landmo. Tjenestebehovet innen omsorg må først avklares, og mulighetene for attraktive boliger i området vurderes.	Ikke påstartet	2
Områdereguleringsplan	Regulering av	Det er behov for en	Ikke	3

Dokka Øst	boligområdene i Dokka	helhetlig plan for boligområdene i Dokka. Evt se på mulig fortettingspotensiale. - attraktive boligområder	påstartet	
Minnelunder - henvendelse fra kirkekontoret	Reguleringsplan for utvidelser av minnelunder	Ikke tilstrekkelig arealer på enkelte av kommunens kirkegårder, må vurdere behovet nærmere før prosess startes opp.	Ikke påstartet	Ikke prioritert nå

4.3.2. Temaplaner:

Avdeling for Samfunnsutvikling	status	Vurdering	Tidsrom for planarbeid/ (kvartal)
Prioriterte planer			
Hovedplan VA	Vedtatt 2016	Plan med rullering hvert 12 år. Revisjon av tiltaksplan hvert 4. år. Her er det store endringer siden forrige plan ble vedtatt. Kommunens VA-nett er nå inkl. ansvar for anlegg i fjellet som er overtatt. planen sees i sammenheng med øvrig VA-planlegging.	Revisjon 2021
Trafikksikkerhetsplan	Vedtatt 2018	Ikke en plan kommunen er pålagt å lage, men et krav for å være trafikksikker kommune. Rullering hvert 4. år. Tiltaksplan revideres hvert år.	Prioritet 1 - rulleres 2021
Skiltplan - trafikk	ny	Det eksisterer ingen helhetlig skiltplan for kommunale veger i dag. Dette er nødvendig for at politiet skal få gjennomført trafikk kontroll.	Prioritet 1 - startes 4/2020

Skiltplan		Retningslinjer for skilting og utforming av informasjonspunkter i Synnfjellet. Gjennomføres som et eget prosjekt, enkeltsak med vedtak, ikke som en plan.	Prioritet 2
Sti- og løypeplan		Plan for prioritere og kartfeste hovednett av skiløyper og turveger i kommunen - Inkluderes i plan for kultur og frivillighet	Prioritet 1
«Grønn plan» - grøntanlegg, skjøtsel og vedlikehold, beplantning (samt gang-/sykkel- og turvegnett)	Ny	Lages en egen utredning/egen sak for prioritering og skjøtselstiltak for kommunale grøntarealer, ikke en egen plan. tiltakene må finansieres i HP/Øk.plan	Prioritet 2
Ikke prioriterte planer			
Landbruksplan		Dette er ikke en pålagt plan. Landbruket er viktig for Nordre Land, men det er andre utfordringer som må prioriteres mht planressursene. Det er ikke prioritert å lage en landbruksplan nå.	Ikke prioritert
Beitebruksplan		Dette er ikke en plan kommunen er pålagt å lage. Planen vil kunne være et grunnlag for å synliggjøre viktige beiteområder inn i saker for annen arealbruk samt prioritering av kommunens arbeid innenfor området. Ikke mulig å prioritere arbeidet med en slik plan nå.	Ikke prioritert
Friluftskartlegging		Ikke en plan kommunen er pålagt å lage. Planen vil kunne være et grunnlag for å synliggjøre viktige friluftsområder inn i saker for annen arealbruk, samt prioritering av kommunens arbeid innenfor området. Det prioriteres ikke å foreta en fullstendig friluftskartlegging nå, men tema kan være aktuelt å berøre i en kultur/frivilligplan.	Ikke prioritert

Plan for biologisk mangfold		Ikke pålagt plan, dette er en plan for viktige områder for biologisk mangfold i kommunen og prioritering og tiltak innen dette området. Planen vil kunne være et grunnlag for å synliggjøre viktige biologisk mangfold inn i saker for annen arealbruk samt prioritering av kommunens arbeid innenfor området. Prioriteres ikke nå.	Ikke prioritert
Kulturminneplan		Ikke pålagt plan, planen skal gi en oversikt over kulturminner i kommunen og prioritering og tiltak innen området. Planen vil kunne være et grunnlag for å synliggjøre kulturminner inn i saker for annen arealbruk samt prioritering av kommunens arbeid innenfor området. Området kan ikke prioriteres nå, da en slik plan vil være svært omfattende arbeidsmessig, og ikke være nødvendigvis et område vi har størst utfordringer med nå.	Ikke prioritert

4.4. Planer for avdeling for tjenesteutvikling 0-24

De store områdene innenfor tjenesteutvikling 0-24 er skole og barnehage. De har vedtatte planer for områdene i hhv 2018 og 2019. Det er behov for å rullere planen for barnehage, da det er satt i gang en diskusjon om struktur. Området har sterkt fokus på digitalisering, tverrfaglig samarbeid og kompetansebygging.

Avdeling for tjenesteutv. 0-24	status	Vurdering	Tidsrom for planarbeid/(kvartal)
Nordre Land-skolen mot 2025	Vedtatt 2018	Vurdere revidering 2021	
Nordre Land barnehagen - kommunal plan 2019/2020	Vedtatt 2019	Behov for rullering innen 31.12.2020	4/2020
Handlingsplan SLT 2019-2021	Vedtatt 2019	Revideres 2021	4/2021

Strategi- og handlingsplan mot vold i nære relasjoner – interkommunal 2016-2019	2016	Interkommunal plan – utgått. Ny vurderes i samarbeid med aktuelle kommuner.	
Handlingsveileder vold i nære relasjoner	Vedtatt 2019	Revideres 2022. Ses i sammenheng med interkommunal plan	2/2022
Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2019-2023	Vedtatt 2019	Lovpålagt – revideres 2023	2/2023
Kompetanseplan 0-24	ny	Avdelingen ser behov for å utvikle egen kompetanse, og legger opp til en egen Virksomhetsplan innen kompetansebygging	4/2020

4.5. Planer for avdeling for tjenesteutvikling 24+

Det er innenfor dette området at vi har vekst i tjenestebehovet framover som følge av befolkningsutviklingen, og det er i dette tjenesteområdet at vi bruker mest ressurser nå. Reformen Leve hele livet – som er en kvalitetsreform for for eldre, utløser også et behov for å planlegge tiltak for gjennomføring.

Området har en del virksomhetsplaner for enkeltområder, og for kompetanseutvikling, men har ingen overordnet plan med strategisk fokus på utvikling av tjenestetilbudet framover. Omfang og innhold må vurderes nærmere, inkludert hvilke delområder som eventuelt skal være med i planen, eller være egne prosjekter.

Avdeling for tjenesteutv. 24 +	status	Vurdering	Tidsrom for planarbeid/(kvartal
Temaplan – Helse og omsorg – framtidens tjenester	Ny	Overordnet strategisk plan for tjenesteområdet 24+, prosjektet vil avklare endelig avgrensning mot andre planer og prosjekter	4/2020
Boligsosial handlingsplan	Vedtatt K-sak 58/19	Tiltaksplanen inneholder utredningsoppdrag som nå gjennomføres	Utredninger fortløpende, sees i sammenheng med overordnet plan for H/O
Rehabilitering og Habilitering	Adm. Vedtatt	Gjelder for perioden 2019-2022, vurderes revidert 2022	

Velferdsteknologi	ny	Prosjektplan for innføring av alarmsystem og trygghetsalarm - virksomhetsplan. Overordnede strategier vurderes i temaplan framtidens tjenester Helse og omsorg	
Kompetanseplan HO		Virksomhetsplan - Rulleres årlig	

4.6. Planer for organisasjonsutvikling

Noen planer som organisasjonsutvikling er ansvarlig for er oppnevnt under sektorovergrepene planer. Alle planer som organisasjonsutvikling har ansvaret for vil gjelde hele organisasjonen. Enheten har også meldt inn behov for ulike virksomhetsplaner, og nylig vedtatt årsplan i arbeidsgiverstrategien skal rulleres årlig.

Avdeling for Organisasjonsutvikling	status	Vurdering	Tidsrom for planarbeid/(kvartal
Arkivplan	Vedtatt adm. 2020	Lovpålagt plan. Revideres administrativt ved behov	Fortløpende
Overordnet kompetanseplan	ny	Virksomhetsplan - Det er behov for å bygge kompetanse i organisasjonen	2021
Arbeidsgiverstrategi med årsplan		forankres i organisasjonen, avstemmes med øvrige planer og prosjekter	Årsplan revideres årlig - i adm. utvalget